

HISTORIA KULTURY REGIONU (EUROPA ŚRODKOWA)

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1	Nazwa przedmiotu	Historia kultury regionu (Europa Środkowa)
2	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Słowiańskiej
3	Kod przedmiotu	-
4	Język przedmiotu	Język polski
5	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	Grupa treści kierunkowych
6	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia roku studiów
7	Rok studiów, semestr	I rok, II semestr, studia stacjonarne I stopnia, grupa czesko-słowacka
8	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Anna Car
9	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w.
10	Formuła przedmiotu	Konwersatorium

11	Wymagania wstępne	-
12	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 godzin zajęć dydaktycznych
13	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	2
14	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?	Tak. Podstawa obliczenia średniej ważonej – 2 punkty ECTS.
15	Założenia i cele przedmiotu	Po odbyciu kursu student w oparciu o analizowane w trakcie zajęć teksty powinien znać najważniejsze koncepcje dotyczące procesów geopolitycznych i kulturowych obszaru Europy Środkowej; posiadać wiedzę na temat najważniejszych zjawisk, wydarzeń i postaci, związanych z omawianymi procesami; rozumieć relacje narodów Europy Środkowej z innymi obszarami Słowiańszczyzny i Europy.
16	Metody dydaktyczne	Podczas zajęć wykorzystywane będą problemowe (m.in. elementy wykładu konwersatoryjnego) oraz metody problemowe aktywizujące, w tym przede wszystkim dyskusja dydaktyczna w jej wielu wariantach.
17	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Formy pomiaru/oceny pracy studenta: ustne zaliczenie z oceną po II semestrze studiów. Zakres obowiązującego do zaliczenia materiału obejmuje znajomość tekstów omawianych podczas konwersatorium.
18	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Zakres dziedzinowy przedmiotu: wiedza o kulturze. Treści merytoryczne: 1. Europa Środkowa – wspólnota wyobrażona czy rzeczywistość polityczna? 2. Społeczno-polityczne podłoże różnic w kształtowaniu modeli kulturowych na obszarze środkowoeuropejskim. 3. Rola tradycji grecko-rzymskiej w kształtowaniu się kultur obszaru zachodniej Słowiańszczyzny.

4. Miejsce i funkcja tradycji oświeceniowych w tworzeniu modeli kultur narodowych.
5. Centra kultury na przestrzeni wieków – Czechy, Słowacja, Polska, Węgry.
6. Rola okresu odrodzenia narodowego w stabilizowaniu modeli kulturowych u poszczególnych narodów – odzyskiwane / tworzone tradycje, podstawowe symbole narodowe, najistotniejsze postaci „animatorów kultury”, podejmowane działania polityczne.
7. Miejsce i funkcja utopii w kulturach Europy Środkowej.
8. Dążenie do przewartościowania odrodzeniowego modelu kultury na przełomie XIX i XX wieku.
9. Tendencje modernizacyjne i sposoby funkcjonowania awangardy na obszarze środkowoeuropejskim.
10. Komunistyczny model kultury po II wojnie światowej i jego obecność w życiu politycznym i na płaszczyźnie świadomości społecznej.
11. Formy kontestacji obowiązującej ideologii, Europa Środkowa jako „Zachód porwany”.
12. Wspólnota Wyszehradzka, nowe możliwości i formy współpracy w obszarze środkowoeuropejskim.
13. Państwa Europy Środkowej w strukturach europejskich - procesy integracyjne, wyzwania globalizacji.
14. „Europa Środkowa” we współczesnej eseistyce i literaturze.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu

Teksty do analizy:

1. Jurij Andruchowicz, Andrzej Stasiuk, *Moja Europa. Dwa eseje o Europie zwanej Środkową, o Europie zwanej Środkową*, Wołowiec 2001;
2. Krzysztof Varga, *Gulasz z turula*, Wołowiec 2008;
3. Josef Kroutvor, *Europa Środkowa: anegdota i historia w: Hrabal, Kundera, Havel... antologia czeskiego eseju*, oprac. Jacek Baluch, Kraków 2001;
4. Vaclav Černý, *Europejskie źródła czeskiej kultury w: Hrabal, Kundera, Havel... antologia czeskiego eseju*, oprac. Jacek Baluch, Kraków 2001
5. Milan Kundera, *Zachód porwany albo tragedia Europy Środkowej*, "Zeszyty Literackie", nr 5, 1984 (również w wersji online)
6. Czesław Miłosz, *Rodzinna Europa*, Wydawnictwo Literackie;
7. Oskar Halecki, *Historia Europy - jej granice i podziały*, Lublin 2002 (wybór);
8. A. Wolf-Powęska, *Oswojona rewolucja. Europa Środkowo-Wschodnia w procesie demokratyzacji*, Poznań 1998 (wybór);
9. Anna Sosnowska, *Zrozumieć zacofanie. Spory historyków o Europę Wschodnią (1947-1994)*, Warszawa 2004 (rozdziały: Europa słowiańska, Europa Środkowa, Europa Środkowo-Wschodnia i in.);
10. Barbara Suchoń-Chmiel, *Aspekt kulturowy kształtowania się świadomości narodowej Słowaków*, [w:] *Historické a kultúrne zdroje slovensko-poľských vzťahov*, Bratislava 2000, s. 46–52;
11. Marie-Elizabeth Ducreux, *Tożsamość Czechów – pomiędzy katolicyzmem a protestantyzmem*, w: *Historia Europy Środkowo-Wschodniej*, t. 2, pod red. Jerzego Kłoczowskiego, Lublin 2000, s. 187–202;
12. *Polaków i Czechów wizerunek wzajemny (X–XVII w.)*, pod red. Wojciecha Iwańczaka i Ryszarda Gładkiewicza, Wrocław-Warszawa 2004 (wybór);
13. *Historia Europy Środkowo-Wschodniej*, t. 1 i 2, pod red. Jerzego Kłoczowskiego, Lublin 2000;
14. *Śmierć, przestrzeń, czas, tożsamość w Europie Środkowej około 1900*, pod red. Karoliny Grodziskiej, Jacka Purchli, Kraków 2002 (wybór);
15. *Europa Środkowa - nowy wymiar dziedzictwa*, pod red. Jacka Purchli, Kraków 2002;
16. E. Kuryluk, *Wiedeńska Apokalipsa. Eseje o sztuce i literaturze wiedeńskiej około 1900 roku. Wstęp (i inne wybrane rozdziały)*, Warszawa 1974.

